

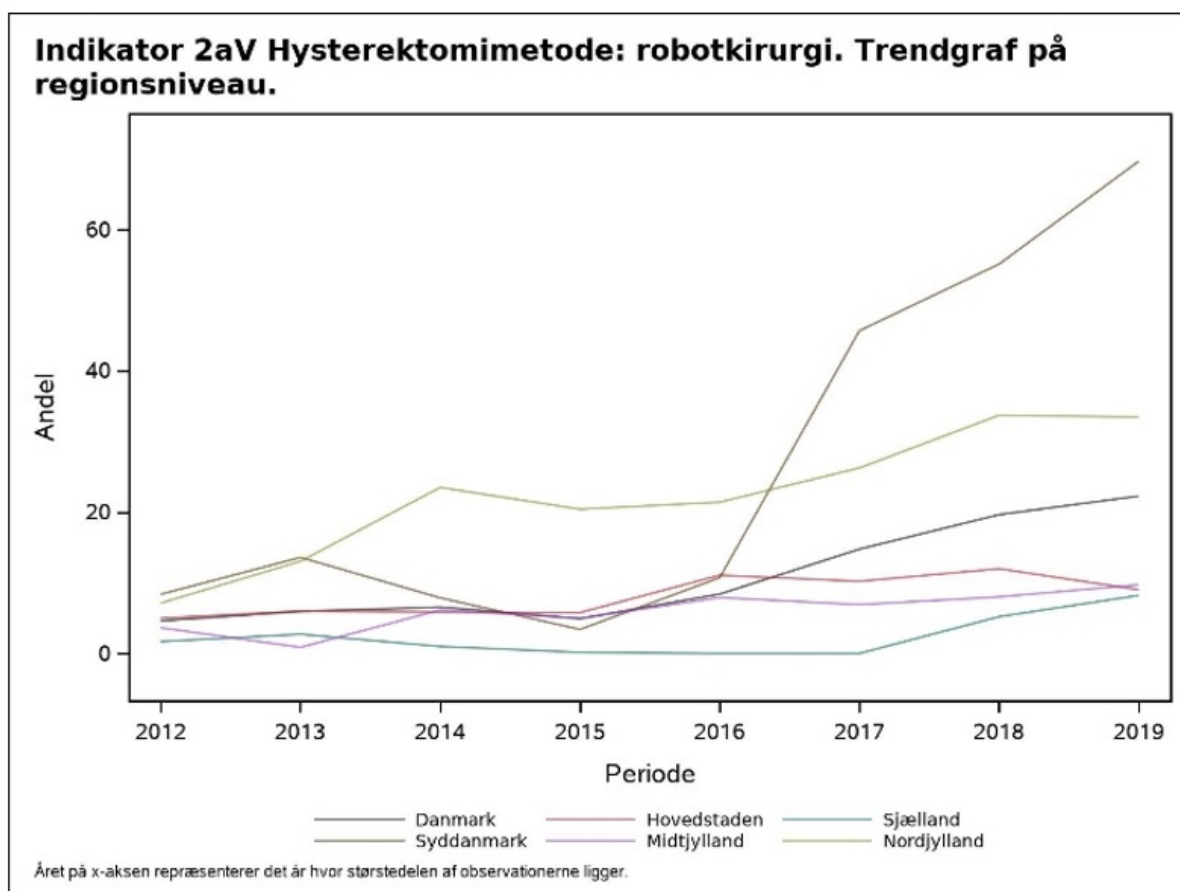
Kvalitetsudvikling

Dansk Hysterektomi og Hysteroskopi Database. Resumé af årsrapport 2019/2020

Minimalt invasive operationsmetoder er at foretrække frem for abdominal hysterektomi. Evidensen er solid. Hvorvidt laparoskopisk hysterektomi (med eller uden robotassistance) kan foretrækkes frem for vaginal er måske ved at skifte.

Annette Settnes (Formand), Märta Fink Topsøe (Tovholder), Margit Dueholm, Helga Gimbel, Charlotte Møller, Lars Schouenborg, Øjvind Lidegaard, Jan Schultz Larsen, Annemette Jørgensen, Henrik Halvor Springborg, Eva Dreisler, Mads Nielsen-Breining, Kirsten Lægsgaard Johannsen, Pia Arnum Frøslev, Helle Hare-Bruun. **Interessekonflikter** ingen

De minimalt invasive metoder dominerer og udgør som tidligere år 85%. Som sidste år ses en fortsat stigning i anvendelsen af robotassisteret kirurgi (indikator 2aV). Fra 2016 til 2019 er anvendelsen øget fra 9% til 22% (Se figur 1). Der er betydelig regional variation, idet ikke alle hospitaler anvender robotassisteret kirurgi.

Vaginal hysterektomi på ikkeprolapsindikation udgør kun 1,3% på trods af, at det burde være den foretrukne metode ved mindre uteri, som udgør to tredjedele af benigne hysterektomier i 2019/2020.

Aktuelle guidelines om metodevalg anbefaler ikke robotteknologi til benign hysterektomi frem for vaginal-eller

almindelig laparoskopisk hysterektomi. Ved indførelse af robotteknologi på dette område bør der være fokus på, at dette indebærer fordele for patienterne, og at fordelene står mål med de øgede ressourcekrav. Samtidig skal tages hensyn til uddannelse.

Der er i 2020 udgivet to publikationer om benign hysterektomi i Danmark gennem 15 år baseret på data fra Dansk Hysterektomi og Hysteroskopi Database (DHHD), der viser, at komplikationerne er faldet væsentligt i takt med, at vi har formået at lave optimerede accelererede forløb med kortere og kortere indlæggelsestid og indføre de laparoskopiske metoder, som er at foretrække frem for de abdominale og måske også frem for de vaginale. Der ses halvering af major komplikationer. Minor komplikationer og korte genhenvendelser er ikke faldet helt så meget, men er en naturlig konsekvens af indførelse af nye kirurgiske metoder og korte indlæggelsesforløb (Settnes et al. BJOG 2020;127:1269-79 og Settnes et al. J Minim Invasive Gynecol 2020;27:1344-53).

Efter indførelse af rekommandation og indikator for tranexamsyre ses et fald i både de postoperative blødningskomplikationer (3,9% til 3,3%) og reoperationer (3,0% til 2,4%).

Selvom der overordnet set er langt færre komplikationer ved de nye operationsmetoder, ses flere vaginaltopsrupturer ved de laparoskopiske metoder, flest ved de robotassisterede, både i DHHD's tal og i litteraturen. DHHD overvåger fortsat metoderne til kolpotomi og suturering i henhold til Sundhedsstyrelsens anbefaling i en national klinisk retningslinje. Det ser dog ud til, at der er en stabil lav risiko for vaginaltopsraktur, uanset at robotassisteret laparoskopisk hysterektomi nu udgør en femtedel af benigne hysterektomier i Danmark. Dette monitoreres i indikator 6a, hvor det ses, at andelen af totale hysterektomier med vaginaltopsraktur inden for seks måneder er 0,6% i aktuelle årsrapport. Dette er på niveau med tidligere år.

Ligeledes ses et fald i organlæsioner (indikator 7d) i forhold til sidste år (1,6% til 1,3%). Litteraturen har ellers tydet på, at implementering af netop robotassisteret laparoskopi kunne medføre et øget antal ureterlæsioner. Dette ses således ikke i Danmark.

Evidensgrundlaget for valg af operationsmetode ved benign hysterektomi bliver opdateret i 2021 som Hindsgavl Guideline under Dansk Selskab for Gynækologi og Obstetrik (DSOG).

Årsrapporten og resuméet er udarbejdet af RKKP's Videncenter og formanden for Dansk Hysterektomi og Hysteroskopi Database i samarbejde med styregruppen. Årsrapporten har været i review.

[Hele rapporten kan læses på sundhed.dk](https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/specifikke-procedurer/hysterektomi-database/)

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/specifikke-procedurer/hysterektomi-database/>